

ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НА БАЗІ НАУКОВО- МЕТОДИЧНОГО ЦЕНТРУ МІСТА: рекомендації з організації роботи

Київ – Тернопіль
2019

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі науково-методичного центру міста : [рекомендації з організації роботи] / Упор. канд. пед. наук Людмила Мозгова; Ольга Похіяк, Галина Литвинюк, Галина Свінних. – К. : Асоціація міст України, – 36 с.

Асоціація міст України в рамках проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні (ПУЛЬС)» здійснила вивчення досвіду Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу, який першим в Україні отримав ліцензію Міністерства освіти і науки України на здійснення післядипломної освіти для осіб з вищою освітою, тобто підвищення кваліфікації педагогічних працівників. У виданні міститься опис основних кроків для одержання такої ліцензії, а також окремі рекомендації з організації підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Матеріали рекомендовані керівникам органів управління освітою міст та ОТГ.

Асоціація міст України дякує Тернопільському міському голові С. Надалу та начальнику управління освіти і науки Тернопільської міської ради О. Похіяк за можливість вивчення та поширення досвіду.

ПЕРЕДМОВА

Якісна освіта насамперед залежить від високофахового педагога, здатного постійно підвищувати власний професійний рівень і бути на крок попереду від здобувачів освіти, щоб не втрачати свою актуальність. Так, освіта протягом життя та потреба постійно підвищувати свій кваліфікаційний рівень стали обов'язковою умовою для педагогів-новаторів. Проаналізуємо нормативно-правове підґрунтя забезпечення неперервного професійного розвитку освітян та коротку історію питання.

Історія питання. Відповідно до пункту 5 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції міської, селищної та сільської ради належить затвердження за пропозицією голови ради структури виконавчих органів ради, загальної чисельності апарату ради та її виконавчих органів відповідно до типових штатів, затверджених Кабінетом Міністрів України, витрат на їх утримання. Зважаючи на це, методична служба може бути створена як підрозділ органу управління освітою, при цьому її штатний розпис є частиною штатного розпису органу управління освітою, а також як самостійна юридична особа. Основні напрями та завдання діяльності методичної служби, вимоги до кадрового наповнення визначені частинами третьою й четвертою Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр) (далі – Положення), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.12.2008 року № 1119. Рішення щодо кількості працівників методичної служби приймає виключно міська, селищна або сільська рада, оскільки вона є засновником, а оплата праці працівників методичної служби здійснюється за кошти місцевого бюджету.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 2.1. Положення метою діяльності методкабінету (центру) (далі – методичний центр) є науково-методичне забезпечення системи загальної середньої та дошкільної освіти, організація науково-методичної роботи, підвищення кваліфікації, професійного рівня педагогічних працівників загальноосвітніх, дошкільних і позашкільних навчальних закладів і розвиток їхньої творчої ініціативи у міжкурсовий період.

Зазвичай методичний центр готує пропозиції до підвищення кваліфікації педагогічних працівників та подає їх у відповідний інститут післядипломної освіти. Самостійно методистами центру організовуються короткотривалі методичні сесії, майстер-класи, семінари та інші форми підвищення кваліфікації освітян. Уряд на виконання статті 59 Закону України «Про освіту» постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» затвердив Порядок підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. Згідно з цим Порядком учителі закладів загальної середньої освіти мають щорічно підвищувати свій професійний рівень, а вихователі закладів дошкільної освіти та керівники закладів позашкільної освіти не рідше одного разу на п'ять років.

Варто зауважити, що згідно із частиною четвертою статті 59 Закону України «Про освіту» підвищення кваліфікації є необхідною умовою атестації педагогічного

працівника та враховується під час обрання за конкурсом на посаду науково-педагогічного працівника. При цьому відповідно до абзацу четвертого частини другої цієї статті вид, форму та суб'єкта підвищення кваліфікації обирає педагогічний (науково-педагогічний) працівник. Фактично ж право обрати суб'єкта підвищення кваліфікації було обмежене, адже кошти на підвищення кваліфікації спрямовувались через обласні бюджети виключно в регіональний інститут післядипломної освіти. Педагоги, які не бажали проходити підвищення кваліфікації у цьому інституті, або ж яких не задовольняла тематика курсового підвищення чи якість освітніх послуг, обирали іншого суб'єкта підвищення кваліфікації. А отже, мали проходити підвищення кваліфікації за власні кошти.

Актуальність. Запровадження щорічного обов'язково підвищення кваліфікації педагогічними кадрами актуалізувало проблему потужності закладів післядипломної освіти та їх спроможності охопити всіх педагогів різними формами підвищення кваліфікації. Назріла необхідність підтримувати альтернативних суб'єктів підвищення кваліфікації, щоб забезпечити конкуренцію на ринку освітніх послуг, чим стимулювати їх високу якість. У той же час відповідно до абзацу другого частини другої статті 59 Закону України «Про освіту» «педагогічні та науково-педагогічні працівники мають право підвищувати кваліфікацію у закладах освіти, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою».

Новизна. Першим шляхом пішов Тернопільський комунальний методичний центр науково-освітніх інновацій та моніторингу, підготувавши пакет документів та отримавши ліцензію Міністерства освіти і науки України на здійснення післядипломної освіти для осіб з вищою освітою. При цьому було збережено всі інші напрями діяльності методичного центру.

Метою підготовки видання є опис та поширення практики підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі комунальних установ органів місцевого самоврядування.

Відповідно до мети визначимо **завдання**:

- обґрунтувати переваги одержання комунальним методичним центром ліцензії Міністерства освіти і науки України на здійснення післядипломної освіти для осіб з вищою освітою;
- описати умови підготовки до ліцензування освітньої діяльності;
- поширити досвід серед локальних систем освіти.

Розглянемо умови підготовки до ліцензування освітньої діяльності, а також зразки документації та інші питання, пов'язані із організацією підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі методичного центру.

Апробація. Досвід з організації підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти на базі Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу був апробований на засіданнях Секції Асоціації міст України, що відбулись у м. Тернополі (11-12 квітня 2019 року) та в м. Одесі (10-11 жовтня 2019 року).

У чому полягають переваги одержання комунальним методичним центром ліцензії Міністерства освіти і науки України на здійснення післядипломної освіти для осіб з вищою освітою?

	Інститут перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів	Комунальний методичний центр
Традиція діяльності	Традиційний суб'єкт підвищення кваліфікації, що не мав конкурентів на рівні області	Альтернативний суб'єкт підвищення кваліфікації, створює конкуренцію, а отже, працює над відповідною якістю освіти
Охоплення педагогів	Обмежене у межах регіону та з урахуванням потужності закладу, зростає ризик неохоплення у зв'язку зі щорічним підвищенням кваліфікації педагогів	Забезпечує потребу педагогів свого міста та може надавати платні освітні послуги педагогам інших громад
Фінансування	2019 рік – із обласних бюджетів 2020 рік (проект) – з бюджетів міст, районів та ОТГ	2019 – 2020 роки – з бюджету міста (кошти залишаються в місті, є контроль за раціональним їх використанням)
Форми занять	Очна, очно-заочна, дистанційна форми та ін., більшість із яких передбачають повне або часткове відволікання педагогів від забезпечення ними освітнього процесу та потребують значного ресурсу з місцевих бюджетів (на відрядження, оплату добових, проживання, виплату заробітної плати тим, хто підвищує кваліфікацію, та оплату заміни уроків тим, хто забезпечує освітній процес у період відсутності основного працівника)	Вечірня та дистанційна форми, що <u>дозволяють не відволікати педагогів від освітнього процесу</u> , а отже, економити кошти місцевого бюджету на заміни (ці кошти не передбачені в освітній субвенції)
Облік пройдених освітніх програм	У вигляді посвідчень, сертифікатів, що потребує ведення додаткової бази обліку з метою атестації педагога	У вигляді єдиного електронного ресурсу, що містить персональні електронні кабінети слухачів, перелік пройдених ними освітніх програм із вказаною кількістю годин. База є зручним джерелом обліку підвищення кваліфікації та не потребує ведення додаткової документації, що є зручним механізмом для атестаційних комісій як I, так і II рівнів
Право вчителя на вибір суб'єкта підвищення кваліфікації	Забезпечується фактично без вибору педагога, у разі обрання педагогом іншого суб'єкта підвищення кваліфікації навчання забезпечувалось за рахунок власних коштів педагогів (або інших джерел)	Створюється можливість для обрання педагогічним працівником суб'єкта підвищення кваліфікації, що забезпечує реалізацію принципу «кошти йдуть за вчителем»

Умови підготовки до ліцензування освітньої діяльності

Розглянемо основні умови, що дозволяють одержати ліцензію:

Наявність приміщення на балансі установи загальною площею менше 2000 м² (не менше 2,4 м² на одного слухача).

Важливо: приміщення має бути передане методичному центру рішенням міської, селищної чи сільської ради на правах оперативного управління.

Наявність у Статуті установи у числі першочергових завдань пункту у такій редакції: «організація та здійснення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою (підвищення кваліфікації)».

Встановлений КВЕД 85.42. Вища освіта, або 85.59. Інші види освіти (підвищення кваліфікації) (раніше методичний центр мав КВЕД 82.12. Регулювання у сферах охорони здоров'я, освіти, культури та інших соціальних сферах, крім обов'язкового соціального страхування).

Важливо: рішення з внесення змін до Статуту установи та встановлення КВЕДу приймається на засіданні міської, селищної та сільської ради.

Обов'язковим є створення проєктної групи з 3 осіб, які працюють в установі за основним місцем роботи. Серед них має бути 1 доктор педагогічних наук та 2 кандидати педагогічних наук зі спеціальностей: 13.00.01, 13.00.02, 13.00.04, 13.00.07 та 13.00.08.

Кожен із членів проєктної групи повинен відповідати щонайменше 5 позиціям п. 30 Умов ліцензування 2018 року:

1) наявність за останні п'ять років наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection;

2) наявність не менше п'яти наукових публікацій у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України;

3) наявність виданого підручника чи навчального посібника або монографії;

4) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

5) участь у міжнародних наукових проєктах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії";

6) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

7) робота у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН або галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або Акредитаційної комісії, або їх експертних рад, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заявленої Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої освіти МОН;

8) виконання функцій наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії наукового видання, включеного до переліку наукових фахових видань України, або іноземного рецензованого наукового видання;

9) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II— III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі олімпіад чи конкурсів “Мала академія наук України”;

10) організаційна робота у закладах освіти на посадах керівника (заступника керівника) закладу освіти/інституту/факультету/відділення (наукової установи)/філії/кафедри або іншого відповідального за підготовку здобувачів вищої освіти підрозділу/відділу (наукової установи)/навчально-методичного управління (відділу)/лабораторії/іншого навчально-наукового (інноваційного) структурного підрозділу/вченого секретаря закладу освіти (факультету, інституту)/відповідального секретаря приймальної комісії та його заступника;

11) участь в атестації наукових працівників як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради (не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад);

12) наявність не менше п’яти авторських свідоцтв та/або патентів загальною кількістю два досягнення;

13) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи студентів та дистанційного навчання, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій загальною кількістю три найменування;

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету/журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком/проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних мистецьких конкурсів,

інших культурно-мистецьких проєктів; керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

15) наявність науково-популярних та/або консультаційних (дорадчих) та/або дискусійних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій;

16) участь у професійних об'єднаннях за спеціальністю;

17) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років;

18) наукове консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років.

Під час визначення рівня наукової та професійної активності науково-педагогічного (наукового) працівника можуть зараховуватися здобутки за попередніми місцями роботи, п'ятирічний строк може продовжуватися на час перерви в роботі з об'єктивних причин (соціальна відпустка, призов/мобілізація на військову службу чи військова служба за контрактом, тривала хвороба тощо).

Установа має пройти відповідну реєстрацію в ЄДЕБО.

До ліцензійної справи додаються розроблені та затверджені науково-методичною / вченою радою установи навчальний план, робочі навчальні програми з підвищення кваліфікації, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована літератури (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті (посилання на відділ підвищення кваліфікації педагогічних працівників Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу info.osvita.te.ua).

Ліцензійна справа готується з дотриманням вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 року № 1187 (зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 року № 347).

**Зразок заяви про отримання ліцензії на освітню діяльність у сфері
післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

Зразок

БЛАНК

_____ 2019 року

№ _____

Міністерство освіти і науки України
пр. Перемоги, 10,
м. Київ, 01135

ЗАЯВА

**про отримання ліцензії на освітню діяльність
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

Прошу видати ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти за спеціальністю 011. Освітні, педагогічні науки, для підвищення кваліфікації педагогічних працівників, із ліцензованим обсягом (*кількість*) осіб (з урахуванням строків навчання).

Здобувач ліцензії: (*повна назва методичного центру*).

Керівник: директор центру (*прізвище, ім'я та по батькові*).

Ідентифікаційний код: (*центру*).

Організаційно-правова форма: комунальна

Форма власності: комунальна

Засновник: (*або орган управління*) (*Назва міської ради*)

Місцезнаходження: (*адреса*)

Місце провадження освітньої діяльності: (*адреса*)

Телефон: (*номер телефону*)

адреса електронної пошти: (*адреса*)

Поточний рахунок _____ МФО _____ у ДКСУ в м. _____ області

З порядком проведення ліцензування та Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою ознайомлені і зобов'язуємося їх виконувати.

Відомості, зазначені в документах, поданих для проведення ліцензування, є достовірними.

Директор центру
Виконавець,
контактний телефон

(*ініціали, прізвище*)

Опис документів, що подаються для одержання ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою

Найменування закладу освіти – (Назва методичного центру)

Код та найменування спеціальності

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

011 – Освітні, педагогічні науки

Найменування документа	Відмітка про наявність документа для одержання ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти/післядипломної освіти або розширення провадження освітньої діяльності у сфері вищої/післядипломної освіти закладом освіти іноземної держави, структурний підрозділ (філія) якого створюється і функціонує на території України
1. Заява про отримання ліцензії на провадження освітньої діяльності	
2. Копії установчих документів закладу освіти — юридичної особи	
– Копія рішення про створення (<i>назва</i>) методичного центру	
– Копія рішення про внесення змін до Статуту (<i>назва</i>) методичного центру та встановлення КВЕД ДК 009:2010, клас 85.59.	
– Копія Статуту (<i>назва</i>) методичного центру (нова редакція)	
– Копія Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	
– Копія Відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ)	
3. Копії документів, що підтверджують майнові права на основні засоби для здійснення навчального процесу на строк, не менший необхідного для завершення повного циклу освітньої діяльності	

–Копія Рішення (<i>назва</i>) міської ради про передачу будівлі в оперативне управління (<i>назва</i>) методичного центру	
–Копія витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права	
–Копія договору оренди нежитлових приміщень комунальної форми власності	
4. Копія статистичного звіту про фінансові результати здобувача (ліцензіата) за попередній рік	
5. Концепція освітньої діяльності за відповідною спеціальністю на заявленому рівні вищої освіти/за спеціальністю (програмою, галуззю знань) у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою	
6. Відомості про проектну групу освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою	
7. Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності	
8. Відомості про інформаційне забезпечення освітньої діяльності	
9. Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації членів проектної групи або керівника групи забезпечення заявленої спеціальності	
10. Текстовий опис використання інформаційних ресурсів, навчального обладнання лабораторій, майстерень, спортивних залів, стадіонів, інших об'єктів з розрахунками, які підтверджують спроможність закладу освіти провадити освітню діяльність у заявлених обсягах з урахуванням освітньої діяльності за всіма раніше отриманими ліцензіями з відповідними ліцензованими обсягами	
11. Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації керівника закладу освіти (для документів про освіту, виданих навчальними закладами інших країн, додатково подаються копії документів про визнання їх в Україні)	

Директор (*назва*)
методичного центру

(*ініціали, прізвище*)

**Витяг зі справи щодо ліцензування діяльності з надання освітньої послуги
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ (*НАЗВА*) МІСЬКОЇ РАДИ
(*ПОВНА НАЗВА*) МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР**

СПРАВА

**щодо ліцензування діяльності з надання освітньої послуги
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою**

Підвищення кваліфікації педагогічних працівників з вищою освітою закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти за спеціальністю:

011 - Освітні, педагогічні науки.
Форма навчання - вечірня.
Ліцензований обсяг - (*кількість*) осіб.

Розглянуто та затверджено на
засіданні науково-методичної ради
(*назва*)
Протокол №____, _____2019 року.

Голова ради
_____ (*ініціали, прізвище*)

(*Місто*), 2019

ЗМІСТ

№ з/п	Назва розділу	С.
1.	Копії установчих документів юридичної особи – <i>(назва)</i> методичного центру	
1.1.	Копія рішення про створення <i>(назва)</i> методичного центру	
1.2.	Копія рішення про внесення змін до Статуту <i>(назва)</i> методичного центру та встановлення КВЕД ДК 009:2010, клас 85.59.	
1.2.	Копія Статуту <i>(назва)</i> методичного центру	
1.3.	Копія Витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань	
1.4.	Копія Відомості з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (ЄДРПОУ)	
2.	Копії документів, що підтверджують майнові права на основні засоби	
2.1.	Копія Рішення <i>(назва)</i> міської ради про передачу будівлі в оперативне управління <i>(назва)</i> методичного центру	
2.2.	Копія витягу з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права	
2.3.	Копія договору оренди нежитлових приміщень комунальної форми власності	
3.	Копія статистичного звіту про фінансові результати здобувача (ліцензіата) за попередній рік	
4.	Концепція діяльності за заявленою освітньою послугою	
5.	Відомості про проектну групу освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою	
6.	Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою	
7.	Відомості про інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою	
8.	Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації членів проектної групи	
9.	Опис використання інформаційних ресурсів, навчального обладнання лабораторій, майстерень, спортивних залів, стадіонів, інших об'єктів з розрахунками, які підтверджують спроможність ліцензіата провадити освітню діяльність у заявлених обсягах	
10.	Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації директора <i>(назва)</i> методичного центру	

Копії установчих документів
юридичної особи – (назва) методичного центру
(назва) міської ради

Копії документів,
що підтверджують майнові права на основні засоби

Копія статистичного звіту
про фінансові результати (назва)
за 2018 рік

Важливо: Статистичний звіт про фінансові результати (назва) за 2018 рік не містить даних фінансово-господарської діяльності щодо освітньої діяльності, оскільки освітня діяльність за класифікацією видів економічної діяльності ДК 009:2010, клас 85.59 визначена як основний вид діяльності (назва) з липня 2019 року (рішення додається).

КОНЦЕПЦІЯ
діяльності (назва) центру
за заявленою освітньою послугою

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ (НАЗВА) МІСЬКОЇ РАДИ
(НАЗВА) МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР

Затверджую
Начальник управління освіти і науки
(назва) міської ради
_____ (ініціали, прізвище)
«__» _____ 2019 р.

КОНЦЕПЦІЯ

діяльності (назва) методичного центру
з надання освітньої послуги у сфері післядипломної освіти
для осіб з вищою освітою шляхом започаткування
провадження освітньої діяльності за здобутою спеціальністю
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Розглянуто та затверджено на
011 – Освітні, педагогічні науки засіданні науково-методичної ради
(назва) методичного центру
Протокол №__ від _____ 2019
Голова науково-методичної ради
_____ (ініціали, прізвище)

(Місто), 2019

Підставами для організації підвищення кваліфікації педагогічних працівників у (назва) методичному центрі є:

- **право педагогів на вільний вибір** закладу освіти, установи, організації, іншого суб'єкта освітньої діяльності, видів, форм, темпу здобуття освіти та освітньої програми в межах здобуття освіти дорослих (ст. 1, 3, 18, 59 Закону України «Про освіту»);
- **необхідність підвищення кваліфікації** впродовж п'яти років у обсязі не менше 150 академічних годин (ст. 27 Закону України «Про загальну середню освіту», п. 3.2 Концепції розвитку педагогічної освіти);
- **організація безперервного професійного розвитку** шляхом формальної, неформальної, інформальної освіти (ст. 8 Закону України «Про освіту», п. 3.1 Концепції розвитку педагогічної освіти);
- **диверсифікація шляхів доступу до професійного зростання** за рахунок забезпечення розмаїття моделей та програм, впровадження механізмів визнання результатів неформальної та інформальної освіти закладами освіти (ст. 9 Закону України «Про освіту», п. 3.2 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **уможливлення доступу до найсучасніших знань** усіх педагогів, в тому числі надання можливостей вибору для вивчення найактуальніших курсів і програм, запозичення практичного досвіду виконання професійних завдань та обов'язків від кращих педагогічних працівників (наставників) (ст. 33, 59 Закону України «Про освіту», п. 3.3 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **професійний розвиток** педагогічних працівників у формі запровадження ваучера як гарантії реалізації академічної свободи педагогічного працівника щодо вибору виду, форми та суб'єкта підвищення кваліфікації в межах законодавства (ст. 59 Закону України «Про освіту», п. 3.9 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **розгортання системи спеціальних заходів** для професійної орієнтації молоді та популяризації педагогічної діяльності (п. 1.3, 1.5 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **організація освітнього процесу** в умовах активного розвитку й оновлення інформаційного середовища, впровадження дистанційних форм комунікації, з використанням сучасних ІТ-технологій (п. 3.4 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **запити молодих спеціалістів** на поглиблену та спеціалізовану методичну підготовку в період педагогічної інтернатури та професійної адаптації (п. 2.6 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **долучення досвідчених педагогічних працівників** із системи дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної) освіти, спеціалізованої освіти відповідних рівнів до викладання окремих програм чи проведення занять з педагогами (п. 3.3, 3.4 Концепції розвитку педагогічної освіти);

- **забезпечення компенсаторної функції** у підготовці педагогів старшого віку до впровадження інновацій як змістового, так і діяльнісного характеру;

- **підвищення рівня професійної майстерності** педагогічних працівників як передумова запровадження інноваційних методів навчання дітей та молоді, усунення їхнього перевантаження, вивільнення часу для занять за інтересами, спортивних занять, фізичного та психічного оздоровлення підростаючого покоління в цілому.

Код та найменування спеціальності	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка 011 – Освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	6 - 8 рівень Національної рамки кваліфікацій
Орієнтовний перелік спеціалізацій та освітніх програм	
Загальний обсяг у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та строк навчання	5 кредитів / 1 рік
Професійні стандарти, на дотримання яких планується	Не передбачено

спрямувати навчання (в разі наявності)	
<i>Перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач післядипломної освіти</i>	
Загальні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> – <i>соціально-громадянська</i> — розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв’язанні, усвідомлення громадянського обов’язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв’язання, навички ефективною та конструктивною участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективною командної роботи, вміння попереджувати та розв’язувати конфлікти, досягаючи компромісів; – <i>загальнокультурна</i> — здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших; – <i>мовно-комунікативна</i> — володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій); – <i>інформаційно-цифрова</i> — здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.
Фахові компетентності спеціальності	<ul style="list-style-type: none"> – <i>професійно-педагогічна</i> — обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, здатність до продуктивної професійної діяльності, саморозвитку, творчості, самовизначення, самоосвіти на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів сучасної школи; – <i>психологічно-фасилітативна</i> — усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров’я дитини, здатність сприяти творчому становленню школярів та їхній індивідуалізації;

	<p>– <i>підприємницька</i> — вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;</p> <p>– <i>презентативна</i> — вміння презентувати власні й колективні результати професійної діяльності, формулювати особисту думку та доказово представляти свою точку зору щодо педагогічних дій.</p>
Орієнтовний перелік професійних кваліфікацій, які планується надавати	Не передбачено
Вимоги до рівня осіб, які можуть розпочати навчання	<p>Вища освіта за педагогічною спеціальністю:</p> <ul style="list-style-type: none"> - молодший бакалавр (6 рівень НРК) – для педагогічних працівників закладів позашкільної освіти, які працюють на посадах керівника гуртка, вожатого, екскурсовода, інструктора з туризму, керівника туристичної групи, культорганізатора; - бакалавр (7 рівень НРК) – для педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які працюють у класах початкової, основної школи (I-II ступеню); закладів дошкільної освіти та закладів позашкільної освіти, які не працюють на посадах керівників і методистів; - магістр (8 рівень НРК).
Порядок оцінювання результатів навчання	<p>Форми проведення – комплексна контрольна робота, діагностування, захист індивідуальних та колективних проектів, підготовка доповідей та виступів на конференціях, педагогічних читаннях, освітніх виставках.</p> <p>Інструментарій – анкетування, он-лайн тестування з автоматизованою перевіркою результатів, самооцінювання за поданим переліком питань для самоконтролю, проекти, доповіді, підсумкове опитування для отримання статистичних даних про ставлення до різних аспектів підвищення кваліфікації (змісту, організації, забезпечення тощо), виявлення рівня задоволеності результатами навчання.</p>

Директор центру

(ініціали, прізвище)

Відомості про проєктну групу освітньої діяльності
у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою
(назва) методичного центру

ВІДОМОСТІ

про проєктну групу освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для
осіб з вищою освітою

1. Якісний склад проєктної групи, яка утворена в (назва) методичному центрі для започаткування провадження освітньої діяльності з підвищення кваліфікації педагогічних працівників у сфері післядипломної освіти осіб з вищою освітою за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Важливо! Відомості містять таку інформацію:

1. Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проєктної групи.
2. Найменування посади, місце роботи.
3. Найменування закладу (закладів), який (які) закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом (документами) про вищу освіту).
4. Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно.
5. Стаж науково-педагогічної та/або педагогічної роботи.
6. Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів).
7. Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі).

Директор центру

(ініціали, прізвище)

Відомості про кількісні та якісні показники матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою

1. Інформація про загальну площу приміщень, що використовуються у навчальному процесі

Адреса приміщення	Повне найменування власника	Площа, кв. метрів			Найменування та реквізити документа про право власності або оперативного управління, або користування	Документ про право користування (договір оренди)
		загальна	призначена для використання за спеціальністю, що ліцензується	призначена для використання за іншими спеціальностями відповідно		
		строк дії договору оренди (з _____ по _____)	наявність державної реєстрації	наявність нотаріального посвідчення		

2. Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями

Найменування приміщення	Площа приміщень, кв. метрів			
	усього	власних	орендованих	Зданих в оренду
1. Навчальні приміщення, усього				
У тому числі:				
- приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)				
- комп'ютерні лабораторії				
- спортивні зали				
2. Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників				
3. Службові приміщення				
4. Бібліотека, у тому числі читальні зали				
5. Гуртожитки				
6. Їдальні, буфети				
7. Профілакторії, бази відпочинку				
8. Медичні пункти				
9. Інші				

3. Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів

Найменування лабораторії, спеціалізованого кабінету, їх площа, кв. метрів	Найменування навчальної дисципліни	Найменування обладнання, устаткування, їх кількість	Опис обладнання, устаткування

4. Обладнання, устаткування та програмне забезпечення спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, що забезпечують виконання навчального плану за спеціальністю курси підвищення кваліфікації

Найменування комп'ютерної лабораторії, її площа, кв. метрів	Навчальна дисципліна	Кількість персональних комп'ютерів із строком використання не більше восьми років	Найменування пакетів прикладних програм (у тому числі ліцензованих)	Наявність каналів доступу до Інтернету (так/ні)

5. Інформація про соціальну інфраструктуру

Найменування об'єкта соціальної інфраструктури (показника, нормативу)	Кількість	Площа, кв. метрів
1. Гуртожитки для студентів		
2. Житлова площа на одного студента у гуртожитку		
3. Їдальні та буфети		
4. Кількість студентів на одне місце в їдальнях і буфетах		
5. Актові зали		
6. Спортивні зали		
7. Плавальні басейни		
8. Інші спортивні споруди:		
- стадіони		
- спортивні майданчики		
- корти		
- інші		
9. Студентський палац (клуб)		
10. Інші		

Директор центру

(ініціали, прізвище)

Відомості про інформаційне забезпечення освітньої діяльності у сфері
післядипломної освіти для осіб з вищою освітою

1. Інформація про наявність бібліотеки

Найменування бібліотеки	Площа, кв. метрів	Обсяг фондів навчальної, наукової літератури, примірників	Площа читального залу, кв. метрів, кількість місць	Примітка
Бібліотека (<i>назва</i>) методичного центру				

2. Забезпечення підручниками, навчальними посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою

Найменування навчальної дисципліни / спеціальності	Автор (прізвище, ім'я та по батькові) підручника, навчального посібника тощо	Найменування підручника, навчального посібника тощо	Найменування видавництва, рік видання	Кількість примірників

3. Перелік фахових періодичних видань

Найменування фахового періодичного видання	Рік надходження

Директор центру

(*ініціали, прізвище*)

Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації членів проєктної групи

Важливо! У справі мають бути копії документів членів проєктної групи: диплом про закінчення закладу вищої освіти, диплом кандидата/доктора наук, атестат доцента/професора, копія свідоцтва про присвоєння почесного звання. На кожній сторінці, де є копії (статут, рішення ради, фін звіт, копії дипломів і т.д. ставиться штамп «Копія», «Згідно з оригіналом», печатка і підпис керівника установи).

Опис використання інформаційних ресурсів, навчального обладнання лабораторій, майстерень, спортивних залів, стадіонів, інших об'єктів з розрахунками, що підтверджують спроможність ліцензіата провадити освітню діяльність у заявлених обсягах

Ліцензіат (*назва*) розміщується в одному будинку загальною площею (*кількість*) м², у тому числі в речовому праві (*назва*) – (*кількість*) м².

Для проведення освітнього процесу з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти у будівлі (*назва*) обладнані (*кількість*) навчальні приміщення (лабораторія освітніх технологій, кабінет педагогічної майстерності) загальною площею (*кількість*) м² з кількістю посадочних місць 80, спеціалізована комп'ютерна лабораторія площею (*кількість*) м² з (*кількість*) облаштованими робочими місцями, та укладено договір оренди з (*назва*) коледжем на використання (*кількість*) навчальних кабінетів загальною площею (*кількість*) м² з кількістю посадочних місць (*кількість*) та спеціалізованої комп'ютерної лабораторії площею (*кількість*) м² з (*кількість*) облаштованими робочими місцями. У (*кількість*) навчальних приміщеннях встановлено мультимедійне обладнання, в тому числі у двох – інтерактивні дошки, (*кількість*) фліпчарти, (*кількість*) поворотна і (*кількість*) шкільні дошки, всі приміщення оснащені необхідними основними засобами, а саме меблями, комп'ютерною технікою, оргтехнікою, обладнанням для навчання тощо.

Навчальні заняття за потреби можуть бути організовані одночасно у (*кількість*) групах з максимальною наповненістю слухачів (*кількість*) осіб. При загальній навчальній площі (*кількість*) м² і максимальному наповненні у (*кількість*) слухачів на одного слухача припадає (*кількість*) м² навчальної площі.

У спеціалізованих лабораторії комп'ютерних технологій та орендованій комп'ютерній лабораторії проводяться практичні заняття за навчальною програмою «(*назва*)» з групами слухачів у кількості до (*кількість*) осіб. При сумарній площі (*кількість*) м² та встановлених (*кількість*) персональних комп'ютерах середня площа на одне робоче місце дисплею комп'ютера становить (*кількість*) м² (показники по окремих лабораторіях становлять відповідно (*кількість*) та (*кількість*) м²), що вище нормативного показника ((*кількість*) кв. метрів), визначеного Державними будівельними нормами України «Будинки і споруди. Заклади освіти. ДБН В.2.2-3:2018». Ці лабораторії оснащені інтерактивною дошкою Smart Board M680V, двома мультимедійними проекторами (BenQ MW 535 і Epson EB-S41 (V11H842040)), наявні 3 ноутбуки (HP 250 G5 і Lenovo 330-15IGM), цифрова відеокамера Sony HDR-CX 405 та багатофункціональний пристрій Brother DCP-1512E, підключені до мережі Internet. Оснащення комп'ютерних лабораторій постійно поновлюється оргтехнікою та поповнюється новітніми програмними розробками.

Організація лекційних і семінарських занять, тренінгів та інших активних форм освітнього процесу при вивченні програм «(назва)», «(назва)» та «(назва)» здійснюється у лабораторії освітніх технологій та кабінеті педагогічної майстерності (загальна площа (кількість) м²) та п'яти орендованих навчальних кабінетах (назва) коледжу (загальна площа (кількість) м²). У цих навчальних приміщеннях встановлені 4 мультимедійні проектори, інтерактивна дошка Smart Board M680V, 3 офісні дошки Фліпчарт TCO, 1 поворотна UkrBoards і 4 шкільні аудиторні дошки, 3 комп'ютери, 4 ноутбуки, 2 принтери Canon LBP 2900 та багатофункціональний пристрій BrotherDCP-1512E, які використовуються для якіснішого й наочного подання інформації при проведенні занять.

Навчальні приміщення обладнані також необхідними інформативними носіями, меблями, обладнанням для навчання, засобами пожежогашіння, засобами для надання первинної домедичної допомоги тощо.

Практичні заняття за програмою «назва», які потребують застосування комп'ютерного обладнання (перелік розділів програми), проводиться у спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях - власній та орендованій загальною площею 115,18 м² з встановленими НКК по 9 одиниць. Для занять у комп'ютерних лабораторіях навчальна група розділяється на підгрупи з кількістю слухачів відповідно до наявного устаткування. Програмне забезпечення освітнього процесу відповідає сучасним вимогам до підвищення інформаційної складової викладання та контролю.

Нормативи загальної площі ((кількість) м²) та площ, які припадають на одного слухача ((кількість) м² в навчальних аудиторіях, (кількість) м² і (кількість) м² у спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях) відповідають вимогам п. 33 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.05.2018 № 347).

Дидактичним та науково-методичним забезпеченням навчального процесу є: електронний контент веб-середовища дистанційного навчання за відповідними спеціалізаціями педагогічних працівників, електронні інструктивно-практичні матеріали, рекомендації, відео-лекції, підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, інформаційно-освітні ресурси Інтернету, монографії та наукові статті з певних проблем, комплекти наочних матеріалів, презентації та ін. Пріоритетним є методичне й дидактичне забезпечення самостійної роботи слухачів на етапі підвищення кваліфікації та навчання за дистанційними спецкурсами, спецсемінарами.

У додаткових (кількість) приміщеннях (назва) загальною площею (кількість) м² створено умови для роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників, проведення консультацій, індивідуальної діяльності - встановлено офісну техніку (кількість) комп'ютерів, (кількість) принтерів, (кількість) багатофункціональні

пристрої, телевізор, копіювальний апарат, для підготовки занять надаються ноутбуки, відеокамери, цифровий фотоапарат.

Для програмного забезпечення з інформаційними ресурсами використовуються програми Windows 7.0, Windows 10.0, Office 7.0, Office 10.0, Moodle 2.0, Access, Excel, McAfeeSecurity, Mozilla Firefox, MSEdge, MSOneDrive, MSVisualC, Nero, Paint3D, Print3D, RealteckHigh, FoxitReader, AdobeReader, WinRAR, WinZip, Total Commander.

В усіх навчальних та приміщеннях для працівників є встановлений швидкісний Інтернет та Wi-Fi. Для усіх ресурсів передбачена гнучка система пошуку інформації.

Ліцензіат має власний веб-сайт: *(назва)* методичний центр XXXXX - <http://xxxxx/>, для організації навчального процесу з педагогічними працівниками у сфері післядипломної освіти створено портал [http://xxxxx /](http://xxxxx/). Портал має інформаційну складову та встановлену систему електронного навчання MOODLE <http://xxxxx/> для слухачів системи підвищення кваліфікації.

До послуг педагогів – бібліотека загальною площею *(кількість)* м², в читальному залі (*(кількість)* м²) налічується *(кількість)* посадочних місць і встановлено *(кількість)* комп'ютерів з виходом у глобальну мережу Інтернет. Загальний фонд складає *(кількість)* екземплярів книжок, у тому числі навчальної і науково-методичної літератури *(кількість)* примірників (90%), Здійснюється передплата *(кількість)* найменувань фахових періодичних видань (додатково передплачується ще *(кількість)* найменувань періодичних видань, не внесених до Переліку наукових фахових видань України). На даний час на освітньому порталі створюється репозитарій навчально-методичних матеріалів *(назва центру)* та закладів освіти міста, а системі електронного навчання MOODLE <http://xxxx/> розміщені навчально-методичні комплекси для опанування навчальних програм слухачами навчальних груп.

Наявні інформаційні та навчально-матеріальні ресурси, багаторічний досвід організації науково-методичної роботи з педагогами свідчать про можливість *(назва)* методичного центру *(назва ради)* організувати й забезпечити освітній процес із підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти за здобутою спеціальністю 011. Освітні, педагогічні науки.

Директор центру

(ініціали, прізвище)

Копії документів, що засвідчують рівень освіти і кваліфікації

директора *(назва)* методичного центру

(Прізвище, ім'я та по батькові)

ЗМІСТ

Передмова.....	3
У чому полягають переваги одержання комунальним методичним центром ліцензії Міністерства освіти і науки України на здійснення післядипломної освіти для осіб з вищою освітою?.....	5
Умови підготовки до ліцензування освітньої діяльності.....	6
ДОДАТКИ.....	9
1. Зразок заяви про отримання ліцензії на освітню діяльність у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.....	9
2. Опис документів, що подаються для одержання ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.....	10
3. Витяг зі справи щодо ліцензування діяльності з надання освітньої послуги у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою.....	12

Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування
«Асоціація міст України»
Управління освіти і науки Тернопільської міської ради
Тернопільський комунальний методичний центр науково-освітніх інновацій та
моніторингу

**Підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі науково-
методичного центру міста:
(рекомендації з організації роботи)**

Під редакцією
кандидата педагогічних наук
Мозгової Людмили

Упорядники
*Литвинюк Галина, Мозгова Людмила,
Похиляк Ольга, Свінних Галина*

Наклад 35 примірників

Київ